

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בלשון ב'
מועד חורף תשע"ה 2015

סמל שאלון: 11108

הפתרון נכתב על ידי מיה צאלח-גפני
מצוות מורי רשת החינוך אנקורי

פרק ראשון - הבנה והבעה

1. א. (1) הבעיה שהחוק נועד לפתור היא השתלטות של מיזמי ענק על שטחי החופים. הפתרון המוצע הוא הגבלת הבנייה בסביבת החופים.
- (2) הפרצה בחוק היא שהוא אינו חל על תכניות שאושרו לפני חקיקתו. בשנת 2012 נעשה ניסיון להתמודד עם פרצה זו: הצעה לתיקון הפרצה על ידי חסימה של היתרי הבנייה שניתנו לפני חקיקת חוק החופים ובחינת הבנייה המוצעת בהתחשב בשטח ובאינטרס הציבורי.
- ב. עמדת הכותבת של מאמר 1 בנוגע לבנייה בחופים היא שלילית. היא מוטרדת מן ההשפעה העתידית של מיזמי בנייה לאורך החופים ומתנגדת למיזמים אלה.
- הוכחות מן המאמר:
- "בינתיים תכניות שאושרו צעות חדשים לבקרים."
 - "כבר היום לתושב בישראל יש פחות מסנטימטר וחצי של חוף פתוח, אבל 'נוף מרהיב ליס' יש למכביר – למי שמוכן לשלם."
2. א. (1) הקשר בין מאמר 1 למאמר 2 הוא:
- מאמר 2 מגיב על הנאמר במאמר 1.
- (2) "כך נטען גם בסקירתה של קשת רוזנבלום ('כיצד תיראה רצועת החוף של ישראל בעשור הקרוב?', הארץ, 5/5/2014).

ב. הטענה שההשוואה נועדה לבסס: הבעיה אינה מרחק הבנייה מן החופים או הצורך להגן על שטחים פתוחים, אלא רווחתם הכלכלית ואיכות חייהם של בני האדם.

3. א. - רווחתו ואיכות חייו של הציבור

ב. לדעת כותבת מאמר 1, הדרך הראויה למימוש הערך היא צמצום הבנייה לאורך החופים ושמירתם למען רווחת הציבור.

לדעת כותבת מאמר 2, הדרך הראויה לשיפור רווחתם הכלכלית ואיכות חייהם של אזרחי המדינה היא שמירה על עקרונות בנייה נכונים והטמעה של עקרונות נכונים בתכנון סביבת החיים הטבעית של האדם – העיר.

ג. (1) - כוונתם רצויה ומעשיהם אינם רצויים

(2) כותב מאמר 2 מסתייג מדרישות הארגונים ה"ירוקים" בדבר מרחק

הבנייה מן החופים. הוא מכיר בחשיבות כוונותיהם, אך מדגיש כי הפעילות שלהם היא מזיקה, ואין בה כדי להוביל לתוצאות הרצויות. הוכחות מן הטקסט:

- "אין לי ספק בדבר הכוונות הטובות של הארגונים הירוקים, אך במקרה של חוק החופים יובילו כוונותיהם לגיהנום."

- "ראוי שפעילי הסביבה, שכוונותיהם בלי ספק ראויות, יתמקדו בפעילות שתוכל להועיל לשיפור רווחתם של תושבי המדינה..."

4. א. על פי מאמר 2, עניין התחבורה הציבורית קשור לשמירה על החופים בכך שהזיהום של כלי הרכב והמרחבים של מגרשי החנייה פוגעים בשטחי החופים הרבה יותר מו הבנייה לאורכם. אם תהיה מערכת הסעה ציבורית יעילה, ופחות רכבים פרטיים יסיעו את הציבו לחופים, תקטן רמת הזיהום משמעותית לטובת רווחת הציבור.
- ב. הפסקה הראשונה במאמר 2 מסתיימת בשאלה רטורית. התרומה של אמצעי זה היא בהדגשת המסר שרווחת הציבור ואיכות חייו חשובים יותר משמירה על החופים.

פרק שני - תחביר

7. א. I. משפט מורכב
- פסוקית לוואי
- המרחב החופי הוא המקום היחיד [שרוב האוכלוסייה יכולה לנפוש בו בעלויות אפסיות].
- II. משפט איחוי (מחובר):
- זהו מפלט מן האורבניות ומחיי היום-יום בכל השנה, והוא משרת את כלל האוכלוסייה.
- מילית קישור: ו

III. משפט מורכב :

פסוקית תיאור (סיבה)

[מכיוון שהחופים שייכים לכולנו], השיקול הציבורי חייב להיות ראשון

פסוקית תיאור (זמן)

במעלה [כאשר קובעים שם שימושי קרקע].

IV. משפט פשוט :

הבנייה הדורסנית מכול היא הבנייה הפרטית.

ב. משפט II. מן האורבניות ומחיי היום-יום = לוואי כולל

ג. יוצא דופן : הוא (2) = נושא

התפקיד המשותף : אוגד

ד. בשל השתייכות החופים לכולנו השיקול הציבורי חייב להיות ראשון במעלה.

(משפט פשוט)

אז: החופים שייכים לכולנו, ולכן השיקול הציבורי חייב להיות ראשון במעלה.

(משפט איחוי)

אנקורי

בחירה שעושה שכל

8. א. הסוג התחבירי המשותף לכל המשפטים : איחוי (מחובר).
- ב. משפט I - מילת הקישור : אך, קשר של הסתייגות
- משפט III - מילת הקישור : לעומת זאת, קשר של ניגוד/עימות
- ג. אלא (קשר של ניגוד)
- ד. הבעיה אינה מרחק הבנייה מן החוף או הצורך בהגנה על שטחים פתוחים, אלא איכות חייהם של בני האדם.

9. א. I. כי כל תכנית חדשה לבינוי בתחום 300 מטרים מקו החוף תועלה לדיון בוועדה לשמירה על סביבת החוף.
- II. שיתמכו בהגברת הצפיפות העירונית ובהקמת "מגדלים" שנואי נפשם.
- III. למי שמוכן לשלם.
- ב. תפקיד הפסוקית שונה במשפט III- פסוקית מושא.
- ג. התפקיד המשותף לפסוקיות בשני המשפטים האחרים : פסוקית נושא.
- ד. (1)

פסוקית לוואי

העמותה "אדם, טבע ודין" היא עמותה [התומכת בתיקון לחוק החופים].

(2) מי שתומכת בתיקון לחוק החופים, היא העמותה "אדם, טבע ודין"

10. א. I. פסוקית נושא
- יעל דורי אומרת: ["המרחב החופי מאפשר לאוכלוסייה לנפוש בעלויות אפסיות"].
- II. פסוקית נושא
- ["לתושב בישראל יש פחות מסנטימטר וחצי חוף פתוח"],
- נטען בסקירתה של קשת רוזנבלום.
- ב. לדברי יעל דורי, המרחב החופי מאפשר לאוכלוסייה לנפוש בעלויות אפסיות.
- ג. בסקירתה של קשת רוזנבלום נטען שלתושב בישראל יש פחות מסנטימטר וחצי חוף פתוח.
- ד. משפטים מסוג זה תורמים למסירת דברים בשם אומריהם, להבעת דעות ולהצגת טענות.
11. א. (1) - שנות התשעים היו רעות במיוחד לחופים.
- בשנות התשעים נעדרה חקיקה.
- החופים נהפכו למשכן הקבע של מיזמי הענק.
- (2) המשפט הראשון מבחינת סדר העניינים הוא: בשנות התשעים נעדרה חקיקה.

(3) שנות התשעים היו רעות במיוחד לחופים בשל העדר חקיקה.

או: בשנות התשעים נעדרה חקיקה, לכן החופים נהפכו למשכן הקבע

של מיזמי הענק.

או: שנות התשעים היו רעות במיוחד לחופים משום שהם נהפכו למשכן

הקבע של מיזמי הענק.

ב. I. שנות התשעים = נושא רעות = נושא

II. "העניין הירוק" = נושא לאופנה = נושא

פרק שלישי- מערכת הצורות

12. א.

גזרת נחי ל"י/ה	גזרת נחי פ"י/ו	גזרת נחי ע"י/ו	גזרת השלמים (ארבע אותיות שורש)
נקיה	להועיל	מדינה	תכנון
ראוי	תושבי	נכונים	
לגבות			

ב. התלמידים מחו על ביטול הטיולים השנתיים.

(קיימות אפשרויות תשובה נוספות).

הפועל

13. א.

פועל	הפעיל	התפעל	פועל	פעל (קל)	הופעל
מנסים מאפשרת	יובילו	תצטמצם משתמשים	אושרו	פונה חל	הוקמו

ב. פעלים מגזרת נחי ל"י/ה: פונה, מנסים

ג. פעלים מגזרת נחי ע"י/ו: הוקמו, חל

ד. - משתמשים << השתמש!

- יובילו << הובל!

- מנסים << נסה!

14. א. פעלים הפותחים בנו"ן שורשית: נע, נופשת

ב.

נו"ן המציינת בניין נפעל	נו"ן המציינת עתיד
נמצאת	נגביל
נבנים	נבטל

ג. הפעלים המודגשים שונים בבניין, בגוף ובזמן.

השם

15. א. (1) דרך התצורה המשותפת למילים : שורש ומשקל.
 (2) המשמעות המשותפת למילים : מקומות.
- ב. יש להגות **מְפָרֵד** על פי משקל מְקַטֵּל המציין מקומות. משקל מְקַטֵּל מציין מכשירים וכלים, ולכן אינו מתאים למשמעות המילה.
- ג. המילה עירוניות נוצרה בדרך של בסיס וצורן סופי.
 שלב 1: עיר + צורן סופי **נִי** לציון שם תואר
 שלב 2: עירוני + צורן סופי **וּת** לציון הפשטה
16. א. ידנית - משמעות הצורן : אופן הפעולה / תואר הפועל
 מכונית - משמעות הצורן : כלי תחבורה
 דבורית - משמעות הצורן : מכשירים
- ב. (1) משמעויות המילה כבאית : בעלת מקצוע או כלי תחבורה.
 (2) משמעות 1 : הכבאית הצילה את הכלב שנלכד בין ההריסות.
 משמעות 2 : כבאית היא כלי רכב המיועד לפעולות כיבוי.
- ג. שורש ומשקל : מצוי – שורש : מ-צ-א, מוריק – שורש : י-ר-ק,
 אחיד – שורש : א-ח-ד, מובן – שורש : ב-י-נ
 בסיס וצורן סופי : חפשי, צבורי

- ד. (1) המילה פְּיָרוּת יוצאת דופן מבחינת דרך התצורה שלה.
- (2) דרך התצורה של המילה היוצאת דופן היא בסיס וצורן סופי, ודרך התצורה המשותפת לשאר המילים היא שורש ומשקל.